

OBRtnIK

Glasilo Jugoslovanskega obrtništva Dravske banovine

Lastnik: Poverjenišstvo za izdajo lista „Obrtnik“
(Lovro Pičman). Uprava: Ljubljana, Ilirska ul. 15.
Naročnina znaša: za celo leto . . . 30.— Din
za pol leta . . . 15.— „
posamezna številka . . . 1'50 „

*V slogi in edinstvu
vsega Jugoslovanskega obrtništva
je uspeh!*

Uredništvo: Ljubljana, Borštnikov trg 1. — Odgovorni urednik Mihelčič Ivan. — Rokopisov ne vračamo. — Nefrankiranih dopisov ne sprejemamo. — Oglase zaračunamo po ceniku. — Ponatis člankov dovoljen le z dovoljenjem uredništva.

Leto II.

Ljubljana, dne 22. marca 1933.

Štev. 7.

Pozdravljeni, obrtniški predstavniki!

Ko prihajate dragi tovariši — boreci za obrtniške ideale — delegati prostovoljnih obrtniških organizacij — v belo Ljubljano od severa, juga, vzhoda in zahoda naše banovine na občni zbor Društva jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino v Ljubljani, Vas iskreno in bratsko pozdravlja Vaš tovariš »Obrtnik«, ki Vas je spremljal in bodril v vseh neštetih borbah za pravice našega obrtnika.

Leto dni je od tega, kar je bila rojena ideja Vašega skupnega društva, ki Vas vodi danes v bratski objem matičnega društva. Pridite torej tovariši k vreleu čistote obrtniških misli! Tembolj Vas pozdravlja naš »Obrtnik« v prepričanju, da boste prišli vsi dvignjenih in ponosnih glav in samozavestnih misli, utrjenih v borbi za naše visoke obrtniške ideale.

Želeč Vam obilo uspeha pri sklepih, ki jih boste storili v prospeh, napredek in dobro obrtništva dravske banovine za bodoče leto, bodite pozdravljeni predstavniki jugoslovanskega obrtništva Dravske banovine v beli Ljubljani.

Ob obletnici rojstva našega društva

Dne 24. marca 1932. leta je potrdila kr. banska uprava dravske banovine pravila Društva jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino v Ljubljani. S tem je bil dejansko položen temelj novemu stanovskemu in družabnemu razgibu v naših obrtniških vrstah, saj je neštelo zavednih naših obrtnikov tedaj željno pričakovalo delovanja novega društva.

Dne 7. aprila je bil torej po tedanjem pripravljalnem odboru, kateremu na čelu je stal zaslužni in sedaj pokojni tovariš Ivan Mihelčič st., sklican ustanovni občni zbor našega društva v prostorih restavracije „Zvezde“, katerega se je udeležilo veliko število obrtniških tovarišev, ki so z zanosom in ponosom pozdravljali rojstvo tega našega obrtniškega društva. Izvoljen je bil društveni upravni odbor pod predsedstvom našega velezaslužnega borca za obrtniške ideale tov. Lovro Pičmana, pod katerega spretnim in marljivim vodstvom so jele postajati obrtniške težnje dan za dnem resnice.

Ko se spominjamo torej tega važnega dogodka v življenju našega obrtniškega gibanja in katerega pomen je postal danes za obrtnika važnejši, kot pa si je marsikdo mislil to ob ustanovitvi društva, tedaj se moramo v prvi vrsti spomniti onega moža, ki je takorekoč položil idejne temelje Društvu jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino in ki je poslednje sile svojega plodnosnega življenskega dela posvetil ravno osnovanju in oživitvorenju tega društva. Vsakdo izmed nas se gotovo še dobro spominja razumnega in vedno vedrega obraza pokojnega tovariša Ivana Mihelčiča st., ustanovitelja našega društva. Načrt, ki se je pred letom dni porodil v njegovi in njegovih tovarišev mislih, je bil načrt resnične življenske potrebe in realnega dela za obrtniški stan. Koliko truda in koliko ljubezni je posvetil on v teku svojega neumorno delavnega življenja obrtniškemu stanu, o tem nam ni potrebno posebej pisati. Vsakdo bo vedel, da smo imeli in imamo le malo takih mož, ki bi tako nesebično posvečali svoje

sile obrtniškemu idealom. Ob izvršenem svojem velikem delu je legel v prerani grob in pač lepšega spomenika mu obrtniki, njegovi tovariši, niso mogli postaviti, kot naše društvo, sad njegovega dela, spomenik, ki raste in živi in z njim raste veličina ideje, ki jo je društvu vsadil pokojni. Ne mrtev kamen, marveč življenje je njegov spomenik. Ob obletnici rojstva našega društva pa kličemo: „Slava svojemu velikemu obrtniškemu tovarišu!“

Kakor so bili torej tesno združeni zadnji trenutki življenja pokojnega tovariša Mihelčiča st. z rojstvom našega društva, tako tesno je združeno danes delo v tem društvu z idejo pokojnika. Delo, delo in zopet delo, to je njegova zapuščina, zajeta iz življenja in dana nam naprej v življenje.

Takoj po ustanovnem občnem zboru je pričelo Društvo jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino krepko delovati in je vanj pristopilo že v prvem mesecu obstoja preko 300 zavednih obrtniških tovarišev. Med letom je društvo priredilo mnogo obrtniških sestankov in veličastni obrtniški vsebanovinski zbor v Unionu; ne samo v Ljubljani, marveč predvsem na deželi, smatrajoč, da je glavni cilj društva baš ta, da se ustvari po celi banovini močne postojanke zavednega obrtništva. Istočasno, ko se je pričelo matično društvo v Ljubljani konsolidirati, pa so funkcionarji, gornjemu načelu zvesti, pričeli takoj širokopotevno akcijo po vseh večjih krajih naše domovine in ne dolgo zatem, ko je zagledala Malica v Ljubljani luč sveta, je vznikla iz zavednih obrtniških vrst v narodnem našem Celju prva podružnica našega društva, ki ji načeluje agilni naš tovariš Stojan Holobar in kalera je ključ onih železnih vrat, ki so jih pred

letom dni zaprli celjski neobrniki s pomočjo par obrtnikov. Ta vrata, katerih ključ ima sedaj v rokah celjska podružnica, so vedno odprta zdravemu obrtniškemu gibanju, katerega zasleduje naše društvo. S ključem so pa odprta vrata Društvu jugoslovanskih obrtnikov na bivšo Stajersko, ki polagoma v veliki množici prehaja v naše društvo, ustvarjajoč si svoje nadaljnje podružnice. Nič manjšo aktivnost kakor Matično društvo v Ljubljani je razvila tudi celjska podružnica ter je v kratkem času zbrala v svojih vrstah kader zavednega celjskega obrtništva. Podružnica šteje danes preko 250 članov. Istočasno so bili položeni že tudi temelji podružnice na Bledu pod vodstvom tovariša Matevža Jana in kmalu po celjski je tudi že prav krepko zaživela podružnica našega društva na Bledu.

Vedno večje razširjenje društvene ideje, ki jo je z vsemi silami in z velikim uspehom podpiral in propagiral naš list „Obrtnik“, je domala zajelo vse obrtništvo dravske banovine in podružnicama v Celju in na Bledu je sledila ustanovitev nadaljnjih podružnic Društva jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino v Laškem, Logatcu in Zireh. Tik pred osnovanjem novih podružnic pa so naši zavedni tovariši v Mariboru, Dravogradu, Trbovljah, na Vrhniki, v Mostah pri Ljubljani, Ribnici, Velikih Laščah, Bohinju itd.

Iz navedenega mora vsakdo razvideti, kako ogromen razmah in kako globoko razumevanje sta našla v krogih obrtništva naše banovine društvena ideja in pokret. Temelji, ki so jih zavedni naši poditeltji vsadili pred letom dni na ljubljanskih tleh z idejo ustanovitve Društva jugoslovanskih obrtnikov, so bili postavljeni globoko in trdno v zavest obrtništva dravske banovine, ki je popolnoma razumelo namen in smoter ideje obrtniške osamosvojitve. Koliko truda, koliko zaprek, koliko nasprotujočih sil in koliko žrtv je zakopanih v tem prvem letu društvenega obstoja in razmaha, to more vedeti vsakdo, ki je baš v preteklem letu živel z obrtnikovo dušo in spremljal razvoj dogodkov. Vendar ideja, ki jo je spravilo v življenje naše društvo, je tu, je ostala in bo v bodočnosti, sodeč po dosedanjih uspehih enoletnega prizadevanja, samo rastla in napredovala. Danes je Društvo jugoslovanskih obrtnikov tesno spojeno z idejo obrtniške emancipacije in ta je zajedla globoke korenike v obrtniška srca in zgradila edino pravo in zdravo prepričanje, da bo obrtnik neodvisen gospodar v svoji lastni hiši.

Te kratke misli naj bodo posvečene danes ob obletnici rojstva našega društva delu

Občni zbor Društva jugoslovanskih obrtnikov za Dravsko banovino v Ljubljani se vrši v nedeljo dne 26. marca t. l. ob 9. uri dopoldne v dvorani »Delavske zbornice«. — Na predvečer dne 25. marca t. l. se vrši Družabni večer v hotelu Miklič na čast delegatom podružnic.

Kdor ni dobil vabila, naj smatra ta poziv kot vabilo. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Kdor pošteno misli, je z nami, kdor nima sebičnih namenov se nam lahko pridruži.

onih, ki so v nesebičnem namenu hoteli ustvariti obrtniku ognjišče neodvisnosti, samozavesti ter gospodarskega in kulturnega napredka, in kar se jim je v polni meri in preko pričakovanj tudi posrečilo. Nikdo ni klonil, nikdo ni odpadel, marveč delo ustanoviteljev je dvigalo drugim sklonjene glave in danes stopa obrtništvo (nad 1500 po številu) združeno pod idejnim okriljem Društva jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino v strnjeni in mogočni vrsti naprej do svojih pravic in do svojega cilja.

Naša pot naprej

Iz dnevnega časopisja smo posneli kratko notico o obiskih zborniških gospodov v Beogradu. Vesti zaključujejo, češ, da bo ostala v Ljubljani Zbornica skupna.

Stojimo torej pred oficijelno izvršenim dejstvom, o katerem smo pričakovali, da bode izraz večinske volje obrtništva v dravski banovini, ki zahteva osamosvojitve. Nelogično je misliti, da je obrtnik tako zaostal in tako ponižen, da v bistvu ne bi bila osnovna težnja vsakega posameznika: osamosvojitve — postavljanje na svoje lastne noge.

Ko stojimo torej danes pred tem dejstvom, si moramo in moremo bolj kot kdaj poprej priznati in biti na jasnem, da smo zastopali pravo obrtniško stališče in resnično stanovsko idejo. Še bolj pa nam je lahka vest, da nismo in tudi ne bomo nikdar grešili nad obrtništvo s tem, da bi mu pritisnili tak pečat nezrelosti, nesamostojnosti in podrejenosti, kakor so to storili oni, ki se postavljajo danes s tem, da so rešitelji obrtništva.

Naša pot naprej je ravna in tudi radi tega dogodka ne bo zaznamovala nobene krivulje, ker nas vodi in nas bo vodilo vselej eno: obrtniška misel, misel na pravico, ki mora postaviti obrtnika v samostojnega in zrelega človeka na enakopravno stopnjo z vsemi drugimi stanovi. Mi smo tukaj in z nami mnogo tisočev tovarišev v dravski banovini. Preko nas in naše misli ne bo mogel priti nihče, ker mi bomo ustvarjali obrtnikov jutrišnji dan. Naj žive in naj delajo oni samo za sedanjost, mi bomo pa v sedanjosti delali za bodočnost.

Če je v kateri izmed pokrajin naše države obrtnik oni faktor in element, ki nosi na svojih ramah vso pezo današnjih gospodarskih razmer in če vzlic temu je in hoče biti dosledno nositelj narodne in državne ideje proti vsem onim, ki iščejo materialnega dobička in oblast iz vleči iz današnjih prilik, tedaj je to baš obrtnik dravske banovine, ki je jugoslovanski obrtnik in ki bo dosledno čuval in spoštoval vse državne in narodne svetinje in zakone. Zato se nam ne zdi umestno, da bi baš obrtnik sam živel pod dojmom nenasravnosti in njegovi osnovni miselnosti nasprotujoče sile, ki mu oficijelno zavira njegovo prirodno težnjo po osamosvojitvi, do katere ima pravico sleherni stan v naši državi.

V zadnji številki našega lista smo hoteli pokazati idejno koincidenco gospodarsko plemenskih in lokalnih teženj z razdiralnim delom na ideji državne in narodne skupnosti. Danes moramo žal konstatirati, da je bila naša bojazen upravičena in da so se oni, ki so na zunaj obsojali oficijelno početje razdiralcev, v notranjosti s takim nelogičnim in nedoslednim stališčem v pogledu naše gospodarske strukture, približali nevede onemu, kar na zunaj obstoja. Jugoslovanski obrtniki pa imamo eno zavest, ki nas povzdiguje pred tem dejstvom in to je zavest, da smo ne le dosledni v naših stanovskih težnjah, marveč da smo dosledni in logični tudi v svojem narodnem čustvovanju in v svojih pogledih v našo državno ureditev. Zato gre naša pot samo naprej v smeri, ki smo si jo začetli od vsega početka in ki jo bomo hodili vsledi in pod vsakim pogojem. Za nas je edinstvo naroda, države in jugoslovanskega obrtniškega stanu elementarni imperativ in v tem znamenju nas pričakuje naše delo v bodočnosti.

Obrtniki, ne klonite, mi smo na pravi poti, na poti jugoslovanskega obrtnika, do končne zmage.

Konferenca obrtnih zbornic v Beogradu

V zadnji številki „Obrtnika“ smo sporočili, da bomo o tej konferenci podrobneje poročali v današnji številki.

Konferenca, na kateri so bili zastopniki vseh obrtniških zbornic v državi, je razpravljala poleg vprašanja obrtniških zbornic v državi, o čemer smo že v zadnji številki poročali, tudi o raznih drugih obrtniško-stanovskih vprašanjih, kjer so bili doseženi soglasno enotni sklepi glede postopkov, ki jih bodo v bodoče zavzemale obrtniške zbornice.

Sprejete so bile v to svrhu razne resolucije, v katerih predstavniki obrtniških zbornic v državi

izražajo enodušno želje in zahteve po ureditvi raznih obrtniških panog, zaščiti obrtništva, zmanjšanje davka na minimum itd. Važno vprašanje na tej konferenci je bilo tudi vprašanje socialnega zavarovanja obrtništva ter so posegli v debato k temu vprašanju skoro vsi zastopniki.

Končno je bilo pokrenjeno tudi vprašanje ustanovitve zveze obrtniških zbornic, kar tudi obrtni zakon predvideva, vendar pa se je to vprašanje odložilo na poznejši čas.

Drugi dan po konferenci se je podala deputacija obrtnih zbornic naše države z g. Milanom Stojanovičem na čelu, do g. ministra trgovine in industrije, kateremu je predložila resolucijo z vprašanji o osnovanju posebnih obrtniških zbornic v Ljubljani, Novem Sadu in Splitu. Ob tej priliki so predstavniki obrtništva na kratko iznesli želje ter potrebe obrtniškega stanu v posrednih pokrajinah. Gospod minister trgovine in industrije je z interesom zaslišal delegate o vseh vprašanjih ter jim obljubil, da bo s svoje strani podvzel vse potrebne korake, da se potrebam celokupnega obrtništva zadovolji.

Vprašanje obrtniške zbornice v Dravski banovini

Naše dnevno časopisje poroča, da se je mudila pred par dnevi v Beogradu deputacija predstavnikov slovenskega obrtništva pod vodstvom g. Rebeka iz Ljubljane in g. Bureša iz Maribora. Da se je deputaciji zagotovilo, da se rok za podaljšanje glasovanja o sistemu zbornice v Ljubljani ne bo podaljšal. Deputacija je baje prosila, da bi se rok za glasovanje o sistemu zbornice ne podaljšal (zakaj tak strah pred svobodnim glasovanjem), češ da naj se prizna za končno veljaven rezultat one izjave, ki se jih je pod znanimi pogoji pridobilo za skupno zbornico. Ugotavljamo z ozirom na poset te deputacije, da ta ne more pod nobenim pogojem pred-

stavljati večine slovenskega obrtništva, ker obrtništvo dravske banovine tem zastopnikom ni dalo za to potrebne legitimacije, kar se tiče vprašanja zbornice. Poudarjamo le to, da za nas vprašanje obrtniške zbornice v Dravski banovini še ni rešeno, dokler ministristvo ne izda končnih ured in odredb ter ugotavlja, da se je že nad leto dni prav s podobnimi izjavami na zborovanjih in v listih zapeljavalo obrtništvo, pristop zagovornikom ločenih zbornic na zborovanja pa se je onemogočalo, vsled teh dejstev zahtevamo 6 mesečno podaljšanje. Dalje ugotavljamo, da so na konferenci vseh obrtniških zbornic v državi sklenili njih zastopniki soglasno, kar so predložili tudi kraljevski vladi, da se mora tudi obrtništvo dravske banovine dati priložnost prostega in zaimeno svobodnega glasovanja o sistemu zbornice, ker je dokazano, da doslej ni bilo. Prepričani smo, da bo kraljevska vlada vodila o tem računa in odgovorila na resolucijo vseh obrtniških zbornic države, tako kot to interes obrtništva v državi zahteva. Vsekakor smo prepričani, da bo kraljevska vlada dovolila podaljšanje roka za glasovanje o sistemu zbornic v Dravski banovini kot je to poleg nas zahtevala resolucija obrtniških zbornic, katere vendar reprezentirajo danes ogromno večino obrtništva v državi in katere ne bodo nikdar dopustile, da bi bi bilo obrtništvo Dravske banovine kakorkoli zapostavljeno.

Uverjeni pa smo, da bo to vprašanje rešeno ugodno za obrtništvo Dravske banovine, ker bo v nasprotnem slučaju sigurno prenešeno težišče tega vprašanja v Narodno skupščino, kar bo našlo gotovo drugačen odmev, kot je odmev v našem dnevnem časopisju in kot ga pretresajo razni neobrniki.

Obrtništvo Dravske banovine si je svesto svojih pravic in zato z zaupanjem pričakuje od Kraljevske vlade in Narodne skupščine, da bodo to vprašanje rešili tako, kot je to v interesu obrtništva, naroda in države.

„Društvo jugoslovanskih obrtnikov za Drav. ban. v Ljubljani“

Vrhnik. V nedeljo dne 12. marca t. l. se je vršil informativni sestanek vrhniškega obrtništva v gostilni pri „Jurci“ ob udeležbi nad 40 obrtnikov. Sestanek je otvoril in vodil predsednik pripravljalnega odbora za ustanovitev podružnice na Vrhniki, tov. Stanovnik, ki je uvodoma pozdravil člana osrednjega društva iz Ljubljane tov. Košaka in Vidmarja ter zastopnika „Obrtnika“ tov. Mihelčiča.

Prvi se je k besedi prijavil tov. Košak, ki je opravičil predsednika tov. Pičmana in podpredsednika tov. Šimenca, ki je bolan, in navzočim sporočil, da so se ljubljanski člani, vračajoči se z občnega zbora v Žireh ustavili na Vrhniki. Govornik je na kratko pojasnil pomen in namen Društva jugoslovanskih obrtnikov, katero kakor ladja preko razburkanih valov krepko plove v varno pristanišče. Dotaknil se je krize, ki je danes velika povsod, ne samo v naši državi in da se že tudi pri nas razmere polagoma urejujejo. Mi smo veliko zamudili ter trpimo baš obrtniki radi politike, katere nismo znali voditi, ker smo bili udinjani eden tej, eden drugi politični stranki. Med tem smo pa svoje stanovske stvari puščali v nemar. Pri tem moramo beležiti tudi to, da je prišlo par obrtnikov do gotovih odločujočih mest, kjer so podlegli raznim neobrnitiškim vplivom, ki niso v interesu obrtništva. To so bile težke šole za nas, ki smo morali zato pretrpeti mnogo in smo si nato ustanovili Društvo jugoslovanskih obrtnikov, kateremu smo začetli pot, po kateri hočemo naprej hoditi, in v katerem ne trpimo voditeljev, ki samovoljno postopajo. Obrtniški stan je skromen in zato so ga pa že tudi večkrat neklivani izrabili. Tov. Košak je poudaril potrebo po skupnosti in enotnosti obrtništva v vsej državi v vseh vprašanjih, ki se tičejo tega stanu in kar je tudi naloga Društva jugoslovanskih obrtnikov, da v sporazumu s srbskimi in hrvatskimi tovariši izdejavljajo pravice in ugodnosti, katere obrtniškemu stanu pripadajo.

Tov. predsednik Stanovnik se je zahvalil predgovorniku za besede in navzočim pojasnil pomen istih.

Zatem se je priglasil k besedi tov. Vidmar ter navzočim v markantnih besedah orisal pričetek borbe, kako in zakaj se je začela med slovenskim obrtništvom, ker mu je to do vseh podrobnosti znano kot staremu obrtniškemu organizatorju in funkcionarju. Besedam govornika so navzoči pazljivo sledili in ga na kraju nagradili za informacije z navdušenim aplavzom.

Tov. Stanovnik se je tov. Vidmarju za njegove besede zahvalil in prosil navzoče, da naj posežejo v debato in stavijo eventualna vprašanja, na katera bodo tovariši iz Ljubljane radevolje podali pojasnila.

Tov. Petkovšek je prosil za pojasnilo, kako je s centralizacijo obrtniških organizacij v Beogradu in kako bo z obrtniškimi denarjem v naši banovini, če dobimo svojo Obrtno zbornico. Nato mu je tov. Košak pojasnil, da so previdene, v kolikor že ne obstoje, obrtniške zbornice po ba-

novinah in samostojne tudi finančno brez kakršnekoli tozadevne obveznosti. Mi zagovarjamo vseskozi načelo najširše avtonomnosti in vprašanje obrtniških zbornic, vendar je pa sigurno, da moramo obrtniki od časa do časa priti iz vse države skupaj in skupno razpravljati o težnjah in smernicah obrtniške gospodarske politike, ker imamo vsi obrtniki v državi ene in iste težnje. Zato se lansirajo take vesti samo, da bi imeli nas obrtniki razdvojene, ki potrebujejo čimveč skupnosti. Mi bomo na vsak način znali krmariti svojo ladjo sami. Mi ne mislimo in ni naš namen nikomur škodovati pri zasledovanju njegovih interesov, dolžnost naša pa je, varovati in spopinjati naše interese.

Tov. Stanovnik se je tov. Košaku najlepše zahvalil za njegovo pojasnilo, s čimer je navzočim pojasnil vprašanje tov. Petkovška.

Tov. Rogelj je vprašal, kako obstoje podružnice in glede njih obsegov. Nato mu je pojasnil tov. Košak, da je obseg podružnice lahko poljuben, vendar pa mora imeti vsaka podružnica najmanj 25 članov.

Tov. Stanovnik je pojasnil navzočim, da bo vrhniška podružnica obsegala teritorij sodnega okraja Vrhnika.

K besedi se je nato oglašil zastopnik „Obrtnika“ tov. Mihelčič, ki je navzočim izrekel pozdrave v imenu poverjenišтва „Obrtnik“ in nato v kratkih potezah orisal Slovenski obrtniški stanovski in strokovni tisk od svojih početkov do današnjih dni. Posebno pa je pojasnil razmerje lista „Obrtnika“ do ostalih slovenskih obrtniških listov. Čeprav list „Obrtnik“ izhaja jedva leto dni, si je vendar pridobil velik krog naročnikov, čitateljev in dopisnikov, ki izhajajo v prvi vrsti iz obrtniških vrst. Da ni list tudi strokovno izpopolnjen je temu vzrok le dejstvo, da so moči, ki aktivno sodelujejo pri „Obrtniku“, obrtniki sami, kateri po svojem delu v delavnici žrtvujejo tudi čas za svoj strokovnostanovski list. Pa tudi to, da delujejo vse moči pri „Obrtniku“ brezplačno, je primer, ki se ne da primerjati z drugimi listi in tudi obrtniškimi, ki so dobro podpirani od raznih ustanov, medtem pa „Obrtnik“ izdružuje le naročniki sami. Glede borbe se je že večkrat čulo, da prihaja v listih preveč do izraza in da je obrtništvo to odklanjalo. Res je, včasih je šla že stvar predaleč, vendar moramo pa uoštevati tudi dejstvo, da se je hotelo pokret, katerega podpira „Obrtnik“, povsem onemogočiti z raznimi načini, kar smo mogli braniti le v svojem listu, ker nam dnevno časopisje ni bilo naklonjeno vsled tega, ker ni hotelo, kar se tiče obrtniške borbe, poročati vsaj objektivno. Tudi dejstvo, da dnevno časopisje ni bilo naklonjeno naši stvari, nismo obupali, temveč nas je vse to le utrdilo v našem delu, ker smo se prepričali, da se mora obrtnik sam v prvi vrsti osamosvojiti, postaviti na svoje noge in dokazati, da ni odvisen od dnevnega časopisja, kateri ga do skrajnosti v vseh svojih izdajah neopravičeno zapostavlja. Temu nasprotno je odgovorilo naše obrtništvo do-

voli s tem, da nam je izkazalo naklonjenost na način, ki smo ga tudi od slovenskega obrtništva pričakovali, to je, da imamo danes naklado „Obrtnika“ višjo, kot jo je kdaj imel „Obrtni Vestnik“. Pa tudi z ostalimi obrtniškimi časopisi v državi in njih sotrudniki nas veže pristrano prijateljstvo, kar je v dokaz vsem našim nasprotnikom, da mi in naš „Obrtnik“ zastopamo le jugoslovansko obrtniško politiko.

Tov. Stanovnik se je zahvalil predgovorniku za besede in pozval navzoče, da si naroče „Obrtnika“, v kolikor ga še nimajo (na sestanku je takoj naročilo 11 obrtnikov list, ki so ga ali pred časom odpovedali ali ga pa sploh niso prejeli).

Tov. Rogelj je dodal k besedam tov. Mihelčiča še to, da se obrtniški stan v dnevnem časopisu premalo upošteva, in apeliral na navzoče, naj razširjajo „Obrtnika“.

Tov. Stanovnik se je po dve in pol uri vršečem se informativnem sestanku zahvalil članom društva iz Ljubljane za njih izvajanja ter želel, da se udeležijo tudi v večjem številu ustanovnega občnega zbora podružnice na Vrhniki, kateri se bo vršil v kratkem, ker so pravila že vložena.

Podružnica Žiri. V nedeljo dne 12. marca 1933. se je vršil v prostorih Občinskega doma ustanovni občni zbor podružnice v Žirih. Zbora se je udeležilo nad 30 tamošnjih obrtnikov ter zastopnika osrednjega društva iz Ljubljane gg. Košak in Vidmar, zastopnik podr. v Logatcu g. Plečnik, predsednik pripravljalnega odbora za ustanovitev podružnice na Vrhniki g. Stanovnik in odbornik Petkovšek ter zastopnik lista „Obrtnik“ tajnik in urednik g. Mihelčič.

Uvodoma je pozdravil predsednik pripravljalnega odbora tov. Reven vse navzoče obrtnike in zastopnike na kar je prečital svoje uvodno poročilo ter pojasnil namen ustanovitve podružnice v Žirih, katere šteje že pri ustanovitvi nad 35 članov obrtnikov. Na sličen način se organizira tudi obrtništvo v vsej dravski banovini, kar je dokaz, da vrši Društvo jugoslovanskih obrtnikov, ki ne obstoja niti leto dni, veliko organizatorično nalogo v proslah obrtništva, čeprav mu je delovanje na en ali drug način bilo ovirano. Tov. Reven je navzočim dobro in temeljito razložil program društva ter dejal ob zaključku svojih uvodnih besed, da bodimo obrtniki velikodušni, zavedajoči se, da so naše zahteve poštevane in pravične ter da smo vredni, da se nas tudi upošteva, ne pa da se skuša med nami ustvariti razpoloženje, katerega namen je nas razdvojiti in spraviti pod upliv drugih stanov. Končal je z vzklikom: Zivela obrtniška samostojnost in nedeljivost v naši lepi Jugoslaviji in živel naš kralj!

Nato je v imenu osrednjega odbora iz Ljubljane pozdravil navzoče obrtnike in obrtnice tov. Košak, kateri je opravičil zadržanega tov. predsednika Pičmana, katerega je zastopal. Dejal je: Danes je pomemben dan za Žiri in obrtništvo, katerega ste veseli Vi žirovski obrtniki in mi ostali obrtniki širom naše banovine. Da ustanavljate tudi v Žirih podružnico je dokaz potrebe, ki jo čutite obrtniki kot spopolnilo. Imeli smo razne organizacije, razne obrtniške voditelje, kateri so zašli na stranpota, ker se niso mogli z nami strinjati ter smo zato ustanovili nove organizacije, potem katerih hočemo priti do zaželenih ciljev. Zato smo si ustanovili Društvo jugoslovanskih obrtnikov, v katerem iznašamo svoje težnje in kjer je tvorilše našega udejstvovanja. Dotaknil se je tudi Obrtnega zakona § 393, na podlagi katerega ni bilo mogoče obrtništva dravske banovine razpravljati o gospodarskih zbornicah tako, kakor bi bilo potreba. Zato za nas to vprašanje tudi ne more biti rešeno in smo uverjeni, da bo mogoče o tem še razpravljati. Ko smo ustanavljali naše društvo, nismo mislili, da se bo društvo toliko razmahnilo v času svojega obstoja ter da že danes ustanavljamo peto podružnico v Žirih. To je vsekakor uspeh ter dokaz naše obrtniške samozvesti, da moremo le z roko v roki vsi obrtniki skupno delovati za doseg svojih ciljev. Priporočal je navzočim, da ne nasledajo raznim malenkostim v svojo škodo ter da naj jih vedno družijo obrtniški ponos. Če pogledamo, je dejal tov. Košak, vidimo, da je ustvaril Bog svet, vse drugo je izdelal obrtnik. Potreba pa je tudi, da si ogledamo druge stanove, ki so veliko več storili za smo pa storili obrtniki.

Poročilo pripravljalnega odbora je podal tajnik tov. Sinkovec, kateri je uvodoma prečital pozdravni dopis podružnice v Celju in poročal o pripravljanih delih za ustanovitev podružnice, o došlih in poslanih dopisih ter sestankih. Za občni zbor je bilo razposlanih 100 vabil. V svojem poročilu je omenjal, da je že obstajala svoj čas v Žirih podružnica Obrtniškega društva v Kranju, ki je pa prenehala z delovanjem vsled nezadostne zavednosti obrtništva. Zatem je prečital tov. Sinkovec pravila, ki so bila soglasno sprejeta.

Tov. Plečnik je nato apeliral na navzoče obrtnike, da izberejo iz svoje srede dobre in sposobne obrtnike za odbor.

Pri nato sledeči volitvi odbora je bila sprejeta sledeča predlagana lista:

Predsednik: Reven Ivan, čevljarški mojster; podpredsednik: Rupert Franc, pekovski mojster. Odborniki: Sinkovec Lovro, krojač, Jereb Lovro, tesar, Pertot Franc, krojač, Panamarenka Marija, šivilja, Dolenc Franc, kolar, Žakelj Matevž, izdelovalec cementne opeke; namestniki odbora: Jesenovec Pavle, sedlar, Poljanšek Ignac, čevljar, Govekar Ivan, čevljar. Nadzorstvo: Mlakar Stefan, fotograf, Djuro Kermendi, brivec; namestnika: Kržišnik Franc, čevljar, Fortuna Jakob, mizar.

Članarina je bila določena enako kakor pri ostalih podružnicah.

Delegate za občni zbor osrednjega društva določi odbor izmed svoje srede.

V imenu poverjenišтва lista „Obrtnik“ je pozdravil navzoče tajnik tov. Mihelčič, ki je apeliral na navzoče obrtnike, da si naroče „Obrtnik-a“, istega čitajo in priporočajo.

Zatem je pozdravil navzoče zborovalce tov. Stanovnik, predsednik pripravljalnega odbora na Vrhniki, ki je navzočim predložil, da je le v složnosti moč in da bomo le na ta način obrtniki dosegli pravice, ki nam pripadajo.

Nato so govorili še tov. Košak, Plečnik in Mihelčič, nakar se je predsednik, tov. Reven zahvalil govornikom in navzočim za udeležbo ter zaključil dobro uspešni občni zbor.

Kranj. V lepi metropoli naše Gorenjske, starodavnem Kranju, tudi ne zaostaja obrtništvo, katerega naprednost, žilavost in neutrudljiva organizatorična sposobnost narekuje, da si je pričelo tudi obrtništvo v Kranju ustanavljati svojo podružnico. Že svoječasno je obstajalo v Kranju obrtniško društvo, katero je pa radi raznih vzrokov prenehalo delovati. Vkljub temu pa ne mirujejo neutrudljivi obrtniški organizatorji, kateri so preizkušeni obrtniški borci, temveč je vprav v zadnjem času postala misel, ustanoviti podružnico Društva jugoslovanskih obrtnikov, gotovo dejstvo. Že samo imena tovarišev Bitenca Jožefa, Kerna Adolfa in drugih so nam porok, da imajo pripravljala dela za ustanovitev podružnice pravi tovariši v rokali. Prepričani pa smo, da bo tudi tov. Lovro Rebolj, poznani obrtniški organizator s svojimi neusahljivimi iniciativami pripomogel poleg ostalih obrtnikov do čimprejše ustanovitve podružnice v Kranju. Tovarišem obrtnikom v Kranju priporočamo, da se prijavijo prvo imenovanima za članstvo v podružnici, katere bo gotovo razmahnila svoje delo v prid in proslah kranjskega, okoliškega ter vsega obrtništva v Dravski banovini in državi.

Občni zbori in sestanki

VABILO

na redni občni zbor združbe dimnikarjev za dravsko banovino, ki se bo vršil v soboto, (na praznik), dne 25. marca 1933, ob 10. uri dopoldne v dvorani hotela „Metropol“ (pri Mikliču) v Ljubljani, Masarykova cesta (nasproti glavnega kolodvora). Dnevni red: 1. Nagovor in poročilo načelnika o odobrenih pravilih. 2. Čitanje zapisnika ustanovnega občnega zbora zadruge dimnikarjev za dravsko banovino. 3. Poročilo načelnika in tajnika. 4. Obračun in poročilo računskih pregledovalcev. 5. Morebitna dopolnitev ali sprememba pravil. 6. Volitve. 7. Proračun za leto 1933. 8. Razni predlogi. Pravilnik, cenik in drugo. 9. Slučajnosti. — Ako bi občni zbor ob navedeni uri ne bil sklepčen, se bo vršil po preteku ene ure pri vsakršnem številu udeležencev. Ev. samostojne predloge je predložiti pisмено načelnstvu vsaj tri dni pred občnim zborom. Vsak član je dolžan, da se udeleži občnega zbora. Za načelnstvo: Udovič Andrej, l. r., zadružni načelnik.

VABILO

na redni občni zbor Skupnega združenja obrtnikov v Krškem, ki se bo vršil dne 2. aprila 1933, ob 8. uri dopoldne na verandi Stritarjeve gostilne v Krškem. Dnevni red: 1. Pozdrav in poročilo načelnika. 2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 3. Poročilo funkcionarjev in pregledovalcev računov. 4. Volitve nove zadružne uprave (čl. 11. zadr. pravil). 5. Proračun za leto 1933. 6. Sprememba pravil (čl. 7. in 38. zadr. pravil). 7. Spremembo članov strokovnih združenj. 8. Predlog za sprejemanje zakona o obrtnih gledal. 9. Davčne napovedi. 10. Slučajnosti. — V slučaju nesklepnosti se vrši zbor eno uro pozneje ne glede na število prisotnih članov. (Čl. 16. zadr. pravil). Udeležba članov na občnem zboru obvezna. Načelnik: P. Vodopivec.

VABILO

na občni zbor Združenja krojačev in čevljarjev v Slov. Gradcu, ki se vrši v nedeljo dne 26. marca 1933 v zadružnih prostorih g. Karničnika ob eni uri popoldne. V slučaju nesklepnosti eno uro kasneje brez oziroma na število navzočih članov. Dnevni red: 1. Nagovor in poročilo načelnika o odobrenih pravilih. 2. Morebitna dopolnitev ali izprememba pravil. 3. Odobritev računa za l. 1932. 4. Volitev novega odbora. 5. Slučajnosti.

Načelnik: Kassel Ivan.

Zanatska banka kraljevine Jugoslavije A. D., Beograd

sklicuje za nedeljo 23. aprila 1933. leta ob 9. uri predpoidne v Beogradu, v dvorani Nabavljalnih zadrug državnih uslužbencev, Beograd, Penkarecova ul. št. 21, šesti redni zbor delničarjev z naslednjim dnevnim redom:

1. Izvolitev zapisnikarja, treh skrutinatorjev in treh overovateljev zapisnika zbora.

2. Poročilo upravnega odbora in predložitev bilance za leto 1932.

3. Poročilo nadzorstvenega odbora za leto 1932.

4. Odobritev bilance in poročila upravnega in nadzorstvenega odbora za leto 1932.

5. Predlog glede uporabe čistega dobička.

6. Volitev petih članov v upravni odbor, dveh članov v nadzorni odbor in dveh članov v poslovni odbor Glavne podružnice v Zagrebu.

7. Reševanje eventualnih predlogov v smislu čl. 28 bančnih pravil.

Delničarji, ki žele prisostvovati temu zboru, morajo deponirati svoje delnice najmanj sedem dni pred določenim dnem za zbor v smislu čl. 24. bančnih pravil in to na blagajni Centralne Zanatske banke kraljevine Jugoslavije a. d. Beograd, Pašičeva ul. št. 8, ali na blagajni Glavne podružnice v Zagrebu, Frankopanska ul. št. 5a, podružnice v Ljubljani, Tyrševa cesta št. 31 in podružnice v Sarajevu, Sime Milutinovića št. 2.

Obenem se opozarja delničarje Zanatske banke kraljevine Jugoslavije a. d., da jim ni treba svojih delnic za udeležbo na zboru delničarjev dne 23. aprila 1933. deponirati osebno, temveč jih lahko pošljejo tudi po pošti bodisi Centrali, bodisi Glavni podružnici v Zagrebu ali podružnicam v Ljubljani in Sarajevu ter bodo v zameno za te prejeli potrebne vstopnice za zbor v smislu čl. 24. bančnih pravil. Delničarji iz enega kraja, ki žele zboru osebno prisostvovati ali biti po svojih poblaščenih zastopani, v izogib stroškov lahko pošljejo svoje delnice skupno v enem ovoju; v vsakem slučaju pa morajo prejeti Centrala ali Glavna podružnica ter podružnici v Ljubljani in Sarajevu, delnice vsaj sedem dni pred zborom delničarjev.

Upravni odbor.

Fotografije za legitimacije izdelane od neupravičenih fotografov. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani opozarja vse, ki zaposljujejo trgovske potnike in jim morajo v smislu obstoječe naredbe priskrbeti potniške legitimacije s sliko, na razpis kr. banke uprave, po katerem se morajo odklanjati vse slike za legitimacije, ki niso izdelane od poklicnih fotografov. Z ozirom na to okrožnico opozarja zbornica vse trdke, katere bodo prošle za izdajo potniških legitimacij, da ji pošljejo slike, ki bodo opremljene z žigom odnosno s firmo upravičenega fotografa, ker se bodo sicer slike, ki bi bile izdelane od neupravičenega fotografa, zavračale.

Časopisi in literatura

Zanatlija (Beograd) št. 11. z dne 11. marca 1933 prinaša članke „Trgovinski dogovor z Nemčijo“, „Evolucija kapitalizma“, „Prva zajednička konferencija zanatskih komora u zemlji“, „Zanatske komore kraljevine Jugoslavije za osnivanje posebnih zanatskih komora u Ljubljani, Novom Sadu i Splitu“, „Kakvoća stoke za klanje i mesarski zanati u Sloveniji“ ter razne druge vesti.

Zanatlija (Beograd) št. 12. z dne 19. marca 1933 prinaša interesanten članek „Ekonomska in politična kriza“, dalje obširno poročilo o konferenci obrtnih zbornic, „Radio in Film v službi obrtništva“, „Naša zunanja trgovina in narodno gospodarstvo“, poročilo o zborovanju beograjskih gradbenikov in statistiko obrtništva v Banatu ter razne vesti.

Obrtniški Vjesnik (Zagreb) št. 11. z dne 11. marca 1933 piše o mehanizaciji in nacionalizaciji proizvodnje, o postopku pri zborovanjih obrtnih združenj, dalje prinaša predlog za ustanovitev urada za nasvete pri izbiri poklica, razpravo o prekournem delu in razno.

Obrtniški Vjesnik (Zagreb) št. 12. z dne 18. marca 1933 prinaša članke: „Konferencija zanatskih komora u Beogradu“, „Mi nazadujemo“, „Kakva je razlika izmedju industrijske in zanatske radnje“, „Koje radnje spadajo u udruženja zanatlija“ in druge savezne vesti in objave.

Vse naročnike »Obrtnika«, ki prejemajo list, pa ga še niso plačali, prosimo, da to čimprej store, ker se ta obrtniški list vzdržuje samo z naročnino brez drugih podpor.

Obrtništvo za podaljšanje roka o sistemu zbornic

Združenje klenarskih, vodov. plin. instalacijskih, kotlarskih mojstrov itd. v Ljubljani je imelo svojo redno skupščino 15. marca ob 14. uri v posvetovalnici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, Beethovnova ul. 10. Predsednik g. Pičman je otvoril skupščino ob 15. uri, ugotovil sklepčnost ter pozdravil vse navzoče, kakor tudi zastopnika Zbornice in okrožnega odbora g. dr. Koce-ta in Pristov-a. Uvodoma pojasni, da je obstojala od l. 1925 Pokrajinska zadruga klenarskih, instalacijskih in kotlarskih mojstrov v Ljubljani, katera se je ustanovila na pobudo tedanjega zadrugnega odbora. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo je s svojim odlokom z dne 13. II. 1933 strokovno zadrugo imenovane zadruge kot pokrajinsko, ki je obsegala 12 srezov, omejila samo na Ljubljano in ljubljansko okolico, tako da odpadejo člani iz srezov: Kranj, ekspozitura Škofja Loka, Radovljica, Kamnik, Novo mesto, Kočevje, Črnomelj, Metlika, Krško, Logatec in Litija. Člani iz teh okolišev se dodele tamkaj obstoječim skupnim odnosno kovinarskim združenjem. (Zanimivo, da je ravno g. Rebek svoječasno razposlal na vse zadruge okrožno proti razbijanju strokovnih zadrug.) Zadrugni odbor se na odločbo Zbornice ni pritožil, ker stoji na stališču, da naj se obrtništvo odloči samo, kam hoče pripadati in že z ozirom na to, ker v odločbi stoji, da so nekateri tako želeli. Navzoči člani iz dežele so se izjavljali, da jim je žal, ker morajo izstopiti iz Pokrajinske strokovne zadruge ne da bi bili za to preje vprišani ter se boje, da ne bodo v lokalnih zadrugah tako ščiteni kakor so bili do sedaj. Pravila so se provizorično sprejela tako kakor jih je Zbornica potrdila. Bodočemu odboru pa se je dalo polno pooblastilo za eventualne spremembe, ki bi se pokazale potrebne. Soglasno se je odobril obračun in poročilo preglednikov. Izvoljena je bila dosedanja uprava odbora z predsednikom g. Pičman-om in podpredsednikom g. Eckerjem ter z dopolnitvijo nekaj novih članov. Doklada za l. 1933 je bila sprejeta Din 100 za člana.

O vprašanju zbornic in okrožnih odborov se je razvila živahna debata. G. Pičman je poročal kakšne nepravilnosti so se vršile radi izjav o zbornicah s strani zagovornikov skupnih zbornic. Dalje poroča, da je Društvo jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino v Ljubljani pokrenilo vse potrebno na merodajnih mestih, da se rok za glasovanje o zbornicah podaljša za 6 mesecev točno v istem smislu, kakor je bilo objavljeno v „Obrtniku“ št. 6 z dne 13. marca t. l. Pri tem se je razvila živahna diskuzija med g. Pičman-om in g. dr. Koce-tom zastopnikom Zbornice, ker je g. dr. Koce-tom uveljaviti pred obrtništvom, da je sedaj po 9. marcu vsako delovanje v prid ločenih zbornic odveč, češ, da je s tem datumom končno veljavno to vprašanje zaključeno. Navzoče obrtništvo temu ni verjelo, posebno radi neizpodbitnih ugovitov g. Pičman-a, ki je konstatiral, kako so se prikrivale izjave v prid ločenih zbornic v l. 1928, dalje dvakratno izglasovanje pri Zvezi obrtnih zadrug, nadalje konferenca delegatov iz dravske banovine dne 14. maja 1931 v hotelu „Union“ in veliki obrtniški zbor dne 4. septembra 1932 v veliki dvorani hotela „Union“ v Ljubljani, tako da je pravzaprav obrtništvo pokazalo že petkrat svojo večino za samostojne obrtne zbornice. Nasprotna skupina pa je prikazovala na merodajnih mestih popolnoma drugače in se ji je celo posrečilo, da je dosegla na merodajnih mestih, da je bilo skupini ločenih zbornic onemogočeno delovanje po § 393. obrtnega zakona in to še posebno potrjuje okrožnica Zbornice za TOI, ki je izšla v začetku decembra 1932, katera postavlja vse zadruge v likvidacijo in jim zabranjuje sklepanje v važnih zadevah, med katere se je razumelo tudi o sistemu zbornic. Obrtništvo je bilo na zborovanjih mnogokrat od poklicanih napačno informirano, češ da je to vprašanje že končno rešeno itd. Vsed teh dejstev smo pokrenili preje omenjeno glede podaljšanja in načina glasovanja, kar je bilo tudi na tem zboru soglasno sprejeto za podaljšanje roka.

Govornik dalje izvaja, da bi se moralo pri imenovanjih v okrožne odbore ozirati na zadruge in sporazumno z zadrugami imenovati funkcionarje okrožnega odbora, take obrtnike, ki imajo zaupanje v obrtništvo. Zanimiva je bila izjava bivšega člana iz dežele, ki je pojasnil na svoječasne članke v „Obrtnem vestniku“ in v raznih glasilih, češ, da je obrtništvo novomeškega sreza enodušno za skupno zbornico, da pa je ravno obratno, kar se je pokazalo prav pred kratkim na nekem zboru v Novem mestu, kjer se je izkazala skupina za ločene zbornice v veliki večini in da so obrtniki za obrtnikom izjavljali, da pristopajo kot pristaši ločenih zbornic in jim je žal, da so se svoječasno izrekli za skupno zbornico vsled napačne informiranosti. Nato se je razvila živahna debata o raznoterostih. Okrog 6. ure pa se je zborovanje zaključilo.

Društvo jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino (osrednje društvo) v Ljubljani ima svoj l. redni občni zbor v nedeljo, dne 26. marca t. l. v dvorani Delavske zbornice, Miklošičeva cesta 22 ob 9. uri dopoldne s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika in pozdravi. 2. Poročilo tajnika o društvenem delu. 3. Poročilo blagajnika. 4. Sprememba pravil. 5. Poročilo nadzorstva. 6. Volitev odbora. 7. Društveni znak. 8. Raznoterosti.

Odbor vlijudno vabi tem potom vse člane, da se naj občenega zbora udeleže v obilnem številu, ker je treba, da dokažemo s svojo udeležbo obrtniško zavednost.

Odbor.

Na predvečer občenega zbora, to je na praznik dne 25. marca (v soboto zvečer), priredi Društvo na čast delegatom podružnic in izven ljubljanskim članom družabni večer v kletni dvorani hotela Miklič, nasproti Glavnega kolodvora, Masarykova c. 20. Dolžnost vseh ljubljanskih članov je, da se tega družabnega večera udeleže s svojimi rodbinami in znanci, kjer se bomo prijateljsko lahko razgovorili s stanovskimi tovariši. Vstopnine ni. Odbor pričakuje polnoštevilne udeležbe na tem družabnem obrtniškem večeru.

Sestanek kovaških mojstrov

V nedeljo dne 5. marca se je vršil sestanek kovaških mojstrov v gostilni „Živec“ Ljubljana, Rimska cesta, katerega je sklical kovaški mojster g. Pintar Josip in se ga je udeležilo 25 mojstrov in zastopnik D. J. O. v Ljubljani g. Kunstler.

Tov. Pintar je uvodoma kot sklicatelj otvoril sestanek, ki je bil sklican radi okrnjenja kovaških pravic, katere si prilaščajo drugi kovinski obrtniki, in pa glede ustanovitve samostojne kovaške zadruge. Tov. Pintar je v svojem govoru poudaril pomen kovaške obrti in nje razvoj do današnjih dni, ter poudaril, da morejo imeti zaslobo kovači le v taki organizaciji, kjer bodo sami gospodarili.

Nato se je k besedi oglašil zastopnik D. J. O. tajnik tov. Kunstler Albin, ki je navzočim pojasnil namen zadruge posebno za stroko, kakršna je kovaška. Obširno je navzočim kovaškim mojstrom prikazal zgodovino kovaške obrti, ko so bili mojstri pred stoletji organizirani še v takozvanih cehih. Kovači so bili že nekaj najbolj upoštevan obrtniški stan ter so baš cehi veliko pripomogli do njih samozvesti in odločujočih vplivov tudi v ostalem javnem življenju in upravi. Istotako so cehi imeli svojo socijalno stran, ki se je opazila v tem, da so določali nove mojstre po potrebi, siromašnim delili podpore ter naraščajo vzgajali samo toliko, kolikor je bilo potrebno.

Baš zato je potrebno, da se kovaški mojstri ponovno oprimejo svojih strokovnih organizacij in iste spopolnijo tako, da bodo dovolj ščitile njihovo obrt. Tembolj pa je to potrebno zato, da se ponovno kovaški stan dvigne, kateremu moramo priboriti vse pravice, ki so mu pristojale tako po veljavnosti v javnem življenju, kot v stroki, katere si pa več ali manj neupravičeno prilaščajo obrtniki drugih kovinskih strok.

Tedaj pa, ko se bo stanovska zavest zopet tako ukoreninila, kot je to bilo v preteklosti, nam tudi uspehi ne izostanejo tako v zadrugah kot v prostovoljnih obrtniških društvih. Tov. Kunstler je navzočim priporočal čimvečje udelestvovanje v svoji strokovni zadrugi v kateri naj branijo kovaško obrt. Poleg tega je pa priporočal navzočim, da pristopijo tudi kot člani v D. j. o. z. d. b. v Ljubljani. Zatem je pojasnil g. Kunstler še o predvidenem mojstrskem zavarovanju, konkurenci in drugem.

Po debati, v katero so posegli med drugimi tov. Jarmančič, Knez in Pintar, se je sklenilo, da kovači ne ustanove svoje zadruge, temveč da bodo zahtevali na občenem zboru kovinske zadruge zastopstvo v načelstvu tako kot jim po številu kovaških mojstrov pripada. Nato je tov. Pintar zaključil dobro uspeši sestanek.

Razno

Tudi trgovci z mešanim blagom v Savski banovini zahtevajo lastno trgovsko zbornico. Na izredni glavni skupščini društva trgovcev z mešanim blagom v Zagrebu so enoglasno zahtevali samostojno zbornico; društvo je prejelo z dežele 33 dopisov, v katerih zahtevajo podeželski trgovci takojšnjo ustanovitev trgovske zbornice.

Letališče bomo dobili v Ljubljano. Otvoritev bo po možnosti že meseca junija t. l. Ljubljana bo s tem dobila redno zračno zvezo s celo Evropo in bo obenem križišče mednarodnih zračnih prog.

Proti Bati so sklenili predstavniki čevljarske industrije v Sloveniji predlagati kontingent za proizvodnjo čevljev. Za tovarno je predvidena po tem načrtu maksimalna proizvodnja 800

parov čevljev, za čevljarske mojstre pa 20 parov. Čevljarski mojstri naj bi imeli največ pomočnikov. Vsak producent bi smel prodajati samo pri nas narejene izdelke.

Povodom akcije za ukinitve nočnega dela v pekovski obrti je imel Savez pekarskih obrtnikov v Zagrebu izredni občni zbor. Nastopila so nasprotstva glede sklepanja pogodb z delavci. Pri glasovanju je zmagal predlog za sklepanje kolektivnih pogodb, dočim je predlog za sklepanje individualnih pogodb propadel.

Proračunski deficit Združenih držav znaša nekaj milijard dolarjev.

Razorožitelna konferenca v Ženevi je kot običajno ostala na mrtvi točki.

Novosadsko okrožno sodišče je poostrišlo postopek sodniškega posredovanja pri poravnava radi večkratnih zlorab.

Cene žita na svetovnem trgu so se okrepile.

Bat'ovo podružnico so zaprli po nalogu hitlerjevcev v Neustadtu na Saškem (Nemčija).

Svetovno znana švicarska strojna tovarna Brown Boweri & Co. za l. 1932. ne bo plačala dividende.

Združenje trgovcev za ljubljansko okolico je imelo 15. marca t. l. občni zbor v Ljubljani. Na občenem zboru sestavljena resolucija kritizira gospodarsko politiko, ki preveč škiti poedine pango, druge pa trpe škodo. Zahtevali so tudi, da se konzumne zadruge obdavčijo in da naj se revidira socialno zavarovanje.

V predilnici volne Mauthner v Litiji je povzročil pretekli teden požar veliko škodo.

Hitler je postavil za Bavarsko komisarja generala von Eppa. Bavarska vlada je morala odstopiti.

Budžet za novo proračunsko leto je bil dne 17. t. m. v načelu sprejet z 240 glasovi proti 21. V narodni skupščini se sedaj budžet pretresa v podrobnostih.

V Berlinu so hitlerjevci pretepli ženo italijanskega poslanika. Hitler je pripravljen dati zadoščenje.

Področje obrtne zbornice v Osičku obsega 18 srezov z 241 občinami in okoli 13.500 davčnih obvezancev. Dravska banovina ima najmanj dvakrat večji delokrog, pa še pravijo, da nas je premalo, da bi mogli imeti lastno zbornico.

Cena čistemu zlatu v Londonu je 46.167 pene (približno 47 Din) za 1 gram.

Udruženje gostilničarjev Savske banovine je poslalo vsem merodajnim oblastvom predstavo, s katero zahteva posebno gostilničarsko zbornico v slučaju, če pride do delitve trgovsko-industrijske zbornice v Zagrebu. V zadnjem času obstoji mnogo predstavk iz cele države, s katerimi se zahteva delitev zbornic na posebne zbornice. O vseh teh predstavkah bodo merodajno reševali strokovnjaki v ministrstvu trgovine in industrije.

Dobave in licitacije

Direkcija državne železarne Vreš-Majdan sprejema do 29. marca t. l. ponudbe glede dobave 1350 kg bakrenih vrvi, 10.000 kg železa, 3000 kg komadov papirnatih travok, 400 m plinskih cevi, 10 garnitur silik opeke, 840 komadov žarnic in 10.000 kg karbida; do 5. aprila t. l. pa glede dobave 750 m jeklenih vrvi.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 30. marca t. l. ponudbe glede dobave 200 m³ hrastovega lesa.

Pri direkciji državnih železnic v Subotici se bo vršila ofertna licitacija dne 3. aprila t. l. glede dobave naprav za ognjegasne aparate.

Pri ekonomskem oddelku Komande mornarice v Zemunu se bo vršila ofertna licitacija glede dobave 12.000 komadov letnih maj, 1000 komadov zimskih maj, 16.000 parov bombažastih nogavic; dne 5. aprila t. l. pa glede dobave 13.000 parov čevljev.

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 30. marca t. l. ponudbe glede dobave 460 m³ kisika, 100 kg afriške trave, 70 kg pločevine, 50 kg zakovic, ca 18.000 komadov vijakov, 800 kg cevi, 400 komadov medenastih šarnirjev, 200 komadov ključavnic in 1 ventilatorja; do 4. aprila t. l. pa glede dobave 300.000 komadov zidne opeke, 100 ton negašenega apna, 400 ton portland-cementa in 250 m³ cementnih plošč.

Dne 30. marca t. l. se bo vršila pri Dravski direkciji pošte in telegrafa v Ljubljani licitacija glede dobave 400 kg tiskovnega papirja.

Dne 30. marca t. l. se bo vršila pri Intendanturi Kosovske divizijske oblasti v Prištini licitacija glede dobave 130.000 kg premoga.

Direkcija državnega rudnika Senjski rudnik sprejema do 10. aprila t. l. ponudbe glede dobave aparatov za vodo (kondenzačni lonci).

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesantom na vpogled.)

Tiskali J. Blasnik nastl., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Odgovoren L. Mikuš.

Obrtniki smo stvaritelji vseh, ljudem in svetu potrebnih izdelkov, zato bodimo ponosni na svoje vzvišene obrtniške poklice.